

PAPISTO JA POLITIIKKA

Kuten tunnettua, nykyisin tehdään epätoivoisia ponnistuksia, joilla tahdotaan *nostattaa* koko papisto IV Valtakunnanduuman vaaleissa ja järjestää se yhtenäiseksi mustasotnialaiseksi voimaksi.

On erittäin opettavaista nähdä, että Venäjän *koko* porvaristo — sekä hallitusmielinen, lokakuulainen, että oppositio-
mielinen, kadettilainen, — yhtä ahkerasti ja kuohuksissaan paljastaa noita hallituksen suunnitelmia ja paheksuu niitä.

Venäläinen kauppias ja venäläinen liberaalinen tilanherra (oikeammin sanoen ehkä liberalismia teeskentelevä) pelkäävät vastuuttoman hallituksen voimistumista, hallituksen, joka tahtoo „poimia” kuuliaisten pappien äänet itselleen. On itsestään selvää, että demokraatit ovat tämän seikan suhteen oppositiossa (lievästi ja epätarkasti sanottuna) vielä paljon jyrkemmin kuin liberaalit.

Olemme jo osoittaneet „Pravdassa”, kuinka epädemokraattisesti liberaalit asettavat papistoa koskevan kysymyksen; liberaalit joko suoranaisesti puolustavat peräti taantumuksellista teoriaa papiston „puuttumattomuudesta” politiikkaan tahi sietävät tuota teoriaa*.

Demokraatti suhtautuu ehdottoman vihamielisesti vähäisimpäänkin äänioikeuden ja vaalien *vääristelyyn*, mutta hän kannattaa ehdottomasti kaiken papiston mitä laajimpien joukkojen suoranaista ja julkista vetämistä politiikkaan. Papiston pysyttely syrjässä poliittisesta taistelusta on mitä vahingollisinta teeskentelyä. Todellisuudessa papisto on petetysti *aina* osallistunut politiikkaan, ja papiston siirty-

* Ks. tätä osaa, ss. 212—213. *Toim.*

minen avomieliseen politiikkaan koituu vain hyödyksi kansalle.

„Retsh” lehdessä hiljattain julkaistu vanhauskoisen piispan Mihailin kirjoitus on erittäin mielenkiintoinen tämän kysymyksen kannalta. Tuon kynäilijän katsomukset ovat kovin naiiveja: hän esimerkiksi kuvittelee, että „klerikalismia ei (meillä) Venäjällä tunneta”, että ennen vallankumousta sitä (papistoa) kiinnostivat vain taivaalliset asiat j.n.e.

Opettavaista on kuitenkin se, kuinka tuo nähtävästi asioista selvillä oleva henkilö tosiasiallisesti arvioi tapahtumia.

....„Minusta näyttää kiistattomalta”, kirjoittaa piispa Mihail, „että vaalivoitto ei tule olemaan klerikalismin voitto. Yhdistetty, vaikkakin keinotekoisesti, ja samaan aikaan tuosta sen äänillä ja omalla tunnolla isännöimisestä tietenkin loukkaantunut papisto havaitsee olevansa keskellä kahden voiman välissä... Ja siitä seuraa välttämätön murros, kriisi, paluu luonnolliseen liittoon kansan kanssa. Jos klerikaalinen ja taantumuksellinen virtaus... olisi ehtinyt vahvistua ja kypsyä itsestään, niin tätä ei kenties olisikaan. Nyt, kun entisen levottomuuden jätteitä säilyttänyt papisto on nostatettu levostaan, tulee se jatkamaan historiaansa. Ja papiston demokraattisuus on oleva tämän historian väistämätön ja viimeinen vaihe, joka tulee olemaan sidottu papiston taisteluun itsensä puolesta”.

Todellisuudessa ei pidä puhua „luonnolliseen liittoon palaamisesta”, kuten kirjoittaja naiivisti luulee, vaan taistelevien luokkien keskeisestä jakaantumisesta. Tämän jakaantumisen selvyydelle, laajuudelle ja tietoisuudelle lienee eduksi, että papisto tulee mukaan politiikkaan.

Ja se tosiasia, että asioista selvillä olevat havainnoitsijat myöntävät „entisen levottomuuden jätteiden” olemassaolon, elinkykyisyyden ja voimakkuuden jopa sellaisessakin Venäjän yhteiskunnallisessa kerroksessa kuin papistossa, on otettava hyvin tarkoin huomioon.

„Pravda” № 106,
syyskuun 1 p:nä 1912
Allekirjoitus: I. V.

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan